

odpisemeti.sk

Grantový program

„Urobte DRUHÝ KROK ku škole podporujúcej individuálne osobitosti žiakov“

Nadácia Televízie Markíza a Nadácia Volkswagen Slovakia vyhlasujú aj tento rok v rámci projektu „Odpíšeme Ti“ nepeňažnú grantovú výzvu na výchovno-preventívny program DRUHÝ KROK, tentokrát zameraný na rozvoj sociálnych a emocionálnych zručností žiakov piatych a šiestych ročníkov základných škôl s INKLUZÍVNYMI PRÍSTUPMI V EDUKÁCII.

V období dospievania sa školské prostredie výrazne mení. Žiaci a žiačky druhého stupňa prechádzajú náročným obdobím hľadania vlastnej identity, vytvárania vzťahov a prijímania odlišností. Práve v tomto veku častejšie vznikajú konflikty, prejavy šikanovania, vylučovania z kolektívu či predsudkov voči inakosti. **Tieto situácie sú ešte náročnejšie v školách, ktoré vzdelávajú rozmanité kolektívy detí – žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, deti žiaci z národnostných menšín alebo marginalizovaných rómskych komunít.** Práve tieto školy denne vytvárajú priestor, kde sa žiaci učia rešpektu, spolupráci a prijatiu rozmanitosti.

Nadácia Televízie Markíza a Nadácia Volkswagen Slovakia preto opätovne otvárajú grantový program **DRUHÝ KROK**, prostredníctvom ktorého podporia školy, ktoré chcú cielene rozvíjať pozitívnu klímu, predchádzať šikanovaniu a posilňovať sociálno-emocionálne zručnosti žiakov.

Tento program predstavuje jeden z preventívnych nástrojov v oblasti duševného zdravia detí, ktorý sa zameriava na **rozvoj empatie, znižovanie agresivity a posilňovanie tolerancie, zároveň kladie dôraz aj na sociálno-emocionálne učenie a sociálne zručnosti ako súčasť riešenia aj problému šikanovania**. Učebné plány a osnovy založené na výsledkoch výskumov, v ktorých je zakomponované **rozvíjanie sociálno-emocionálnych kompetencií, pomáhajú budovať fyzicky a emočne bezpečné školské prostredie a dokonca zabezpečujú a zlepšujú výkon žiakov**.

PREČO JE GRANTOVÁ VÝZVA ZAMERANÁ NA ŽIAKOV 5. a 6. ROČNÍKOV V ŠKOLÁCH PODPORUJÚCICH INKLUZÍVNU EDUKÁCIU REŠPEKTUJÚCU INDIVIDUÁLNE NÁRODNOSTNÉ, NÁBOŽENSKÉ, KULTÚRNE, SOCIÁLNE, ČI INÉ ODLIŠNOSTI ŽIAKOV?

Prechod na druhý stupeň základnej školy patrí medzi najnáročnejšie obdobia školského života. Noví učitelia, náročnejšie učivo, meniace sa kolektívy a obdobie dospievania prinášajú množstvo zmien, ktoré môžu ovplyvniť vzťahy medzi žiakmi aj celkovú klímu v triede. Práve v tomto veku sa častejšie objavujú konflikty, prejavy šikanovania, vylučovania z kolektívu či predsudkov voči odlišnosti.

Tieto výzvy sú ešte výraznejšie v školách, ktoré vzdelávajú rozmanité kolektívy žiakov. Budovanie bezpečného, rešpektujúceho a inkluzívneho prostredia si vyžaduje systematickú podporu pedagógov aj odborných zamestnancov.

Práve preto je program Druhý krok určený základným školám, ktoré chcú cielene rozvíjať pozitívnu školskú klímu a podporovať u žiakov empatiu, rešpekt, zvládanie emócií, spoluprácu a konštruktívne riešenie konfliktov. Veríme, že práve tieto zručnosti pomáhajú vytvárať školu, v ktorej sa každý žiak môže cítiť prijatý a bezpečne.

ČO GRANTOVÁ VÝZVA PRINÁŠA?

Tridsiatke vybraných základných škôl podporujúcich inkluzívne vzdelávanie opäť zabezpečíme školenie a odborné certifikované vzdelávacie materiály v hodnote 500 eur pre jednu školu.

Metodika Druhý krok je akreditovaná Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. V spolupráci s OZ PROFKREATIS PLUS a organizáciou Committee for Children ju opäť prinášame na slovenské základné školy. Veríme, že bude cennou podporou pre školských psychológov, pedagógov a podporné tímy pri budovaní bezpečného, rešpektujúceho prostredia a inkluzívneho školského prostredia.

AKO SA STAŤ SÚČASŤOU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU?

Vzdelávací preventívny program pozostáva z:

- 6 online lektorských hodín, ktorých cieľom je naučiť odborných zamestnancov a zamestnankyne pracovať s vyučovacími materiálmi;
- možnosť konzultácií formou dobrovoľného supervízneho online webinára s odbornou garantkou vzdelávacieho programu, PaedDr. Petrou Arslan Šinkovou;
- vzdelávacích materiálov pre odborných zamestnancov a zamestnankyne a užívateľskej príručky, ktoré budú darované škole;

Základné školy, ktoré sa chcú uchádzať o vzdelávací preventívny program musia napĺňať nasledovné podmienky:

- sú plne organizovanou základnou školou zaradenou v sieti škôl a školských zariadení Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, t.j. nefungujú ako málotriedna škola;
- majú druhý stupeň a teda 5. a 6. vyučovací ročník;
- pracujú s rozmanitým kolektívom žiakov (napr. žiaci so ŠVVP, deti z rôznorodého kultúrneho a sociálneho prostredia);
- majú školského psychológa/čku alebo špeciálneho pedagóga/čku, ktorí budú zodpovedať za implementáciu programu, prieskum a udržateľnosť;
- výzva je určená pre základné školy s inkluzívnou kultúrou a koncepciou.

Do výzvy sa nemôžu opätovne zapojiť školy, ktoré boli vybrané v minulých ročníkoch a kde je preventívny program už implementovaný.

Školy, ktoré tieto podmienky naplnia:

- vyplnia prihlášku so základnými formálnymi informáciami, vrátane počtu žiakov školy a špeciálne 5. a 6. ročníka;
- dodajú súhlas riaditeľa školy s realizáciou preventívneho programu na škole a zaviažu sa k zabezpečeniu súhlasu rodičov žiakov a žiačok s realizáciou programu v prípade výberu školy;
- majú možnosť rovno sa zapojiť do programu a pokračovať v ňom aj v ďalších školských rokoch;
- zaviažu sa k ochote spolupracovať pri **zbere informácií o práci s preventívnym programom** (anonymný zber dát žiakov a žiačok pred a po realizácii programu);
- v rámci prihlášky vyplnia **motivačný list**, v ktorom bližšie popíšu:

1. Predstavte nám svoju školu.
Čím je vaša škola špecifická? Akí žiaci ju navštevujú? Aké výzvy aj silné stránky vnímate? Prosím, zamerajte sa hlavne na oblasť rozmanitosti a podpore pri prevencii a zvládaní rôznych situácií.

2. Prečo chcete zapojiť práve vašu školu do preventívneho programu Druhý krok?
Čo vás motivovalo prihlásiť sa práve teraz?

3. Aká je sociálna klíma na vašej škole?
Ako by ste opísali vzťahy medzi žiakmi? S akými situáciami sa najčastejšie stretávate? (napr. konflikty, šikana, vylučovanie z kolektívu, predsudky, náročná adaptácia, prijímanie odlišností...) Ako ich riešite? Príp. ako by ste postupovali, keby sa šikana vo vašej škole vyskytla.

4. Aké skúsenosti máte so vzdelávaním rozmanitých kolektívov žiakov?
Popíšte, ako vo vašej škole podporujete inklúziu a spoluprácu medzi deťmi. Akým spôsobom podporujete vašich pedagógov a odborných pracovníkov (odborné vzdelávanie, školenia, ...).

5. Aké aktivity v súčasnosti už realizujete na podporu duševného zdravia, emocionálnych a sociálnych zručností, prevencie šikanovania alebo budovania pozitívnej školskej klímy?
Aké možnosti podpory rozmanitosti máte k dispozícii pri prevencii a riešení vzniknutých situácií? Čo sa vám osvedčilo? Čo vám naopak chýba?

6. Čo od programu Druhý krok očakávate?
Čo by sa malo po roku práce s programom vo vašej škole zmeniť? Kam by vás získané vedomosti a zručnosti mali posunúť?

7. Ako zabezpečíte, aby sa metodika využívala aj v ďalších rokoch?
Ako by ste s nadobudnutými vedomosťami a zručnosťami naložili ďalej?

ČASOVÝ HARMONOGRAM VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

- Vyhlásenie: **21. septembra 2026**
- Prijímanie motivačných listov: **do 26. októbra 2026**
- Výber participujúcich škôl: **10. novembra 2026**
- Podpísanie Memoranda o spolupráci a rozposielanie materiálov: **do 1. decembra 2026**
- Realizácia webinára: **prvá polovica decembra 2026 (presný dátum bude uvedený v Memorande)**
- Zber dát vybranými metódami pred realizáciou programu: **po realizácii webinára (január 2027)**
- Práca s programom na školách: **od 1. februára 2027 (druhý školský polrok)**
- Po ukončení programu (máj, jún) opakovaný zber dát tými istými metódami
- Zber dát po/monitorovanie výsledkov programu: **koniec školského roka 2026/2027 a ďalšie školské roky**

PROCES A KRITÉRIÁ HODNOTENIA PRIHLÁŠOK DO PROGRAMU

Prihlášku spolu s motivačným listom je potrebné podať elektronicky prostredníctvom **elektronického systému eProjekty**. Postup pre registráciu a vyplnenie online žiadosti nájdete na stránke: **https://nadaciamarkiza.eprojekty.sk/pages/**.

- Registrujte sa do programu s názvom: **Nadácia Televízie Markíza, UROBTE DRUHÝ KROK ku škole rešpektujúcej individuálne osobitosti žiakov.** Zapamätajte si svoje prihlasovacie údaje.
- Prihlášky je potrebné podať najneskôr do **26. októbra 2026,** 23:59.
- Do hodnotiaceho procesu výberu škôl nebudú zaradené tie, ktoré nenaplnia vyššie spomínané podmienky účasti v preventívnom programe.
- Rovnako tak nebudú hodnotené školy, ktoré nezašlú svoje motivačné listy do stanoveného termínu.

Postúpené projekty budú hodnotené nezávislou hodnotiacou komisiou zloženou z odborníkov a odborníčok z oblasti školskej psychológie pod vedením odbornej garantky projektu Odpíšeme Ti, PaedDr. Petry Arslan Šinkovej. Návrhy vybraných škôl budú ďalej postúpené zástupcom Nadácie Televízie Markíza, Nadácie Volkswagen Slovakia a Centra pre filantropiu n.o. na finálne odsúhlasenie.

V rámci hodnotiaceho procesu bude kladený dôraz na nasledovné kritériá:

- motivácia školy zapojiť sa do programu a pripravenosť vedenia a podporného tímu program realizovať;
- doterajšie skúsenosti so snahou vytvárať bezpečenú sociálnu klímu v škole;
- skúsenosti školy s inkluzívnym vzdelávaním a vytváraním podporného prostredia pre rozmanitý kolektív žiakov (napr. žiakov so ŠVVP, detí z rôzneho sociálneho a kultúrneho prostredia);
- citlivý a rešpektujúci prístup k žiakom a žiačkam;
- spolupráca v prevencii a riešení vyskytujúcich sa problémov s rodinami žiakov a žiačok, prípadne s ďalšími odbornými organizáciami či školami;
- jasne popísaná predstava o využití získaných vedomostí a zručností z programu pri prevencii a riešení konfliktných situácií v kolektíve žiakov, učiteľov či rodičov;
- zabezpečenie udržateľnosti programu na vybranej škole a ochota pracovať s programom na škole aj nasledujúce školské roky.

ČO ČAKÁ VYBRANÉ ZÁKLADNÉ ŠKOLY?

Po zverejnení výsledkov hodnotiaceho procesu vzdelávacieho preventívneho programu Druhý krok bude:

- podpísané Memorandum o spolupráci s vybranými školami;
- doručené vzdelávacie materiály a podpísaný Preberací protokol;
- vzdelávací online webinár (presný dátum bude uvedený v Memorande);
- realizovaný anonymný dotazník pred samotnou implementáciou vzdelávacieho preventívneho programu v škole;
- samotná realizácia aktivít vzdelávacieho preventívneho programu;
- anonymný zber dát k mentálnemu zdraviu žiakov a žiačok zapojenej školy po realizácii programu;
- získanie **Certifikátu o absolvovaní vzdelávania**. Každá z vybraných škôl získa len jeden certifikát pre svojho zástupcu/zástupkyňu (školskú psychologičku alebo špeciálnu pedagogičku, prípadne obe, ak sa obe zúčastnia vzdelávania), ktorí/é budú zároveň garantmi/kami implementácie a kontinuity preventívneho programu.

KONZULTÁCIE

Prípadné otázky ohľadom vašich prihlášok, motivačných listov a eProjektov Vám pomôže zodpovedať programová manažérka

Natália Šimeková, tel.: 0944/076 546, simekova@cpf.sk.

Otázky ohľadne ostatných zmluvných záležitostí, webináru či samotného programu môžete smerovať na projektovú manažérku

Nikola Holbová, tel.: 0947/923 721, nikola.holbova@markiza.sk.